

INSTITUT ZA ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE

Fra Ivana Jukića 2, 72000 Zenica, Bosna i Hercegovina
tel.+38732 448 001 / fax.+38732 448 000
www.inz.ba / info@inz.ba / IDB 4218900490003

Broj protokola: 02-2022/17
Datum: 05.09.2017

B I L T E N

SLUŽBE ZA ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU I HIGIJENU

ZA MJESEC JULI 2017. GODINE

O ZDRAVSTVENOJ ISPRAVNOSTI NAMIRNICA, VODE ZA PIĆE, SANITACIJI OBJEKATA, HIGIJENI USLUŽIVANJA
I KOMUNALNOJ HIGIJENI

GODINA XXI BROJ VII/17, ZENICA, 05.09.2017. god. direktor: Prim.dr. Senad Huseinagić

Analiza i interpretacija podataka, načelnik Službe: prof.dr.sc.Smajil Durmišević, prim.dr.med.spec

Priprema i statistička obrada: Melita Lelić, BA

ŽIVOTNE NAMIRNICE, VODA, SANITACIJA OBJEKATA I HIGIJENA USLUŽIVANJA

U mjesecu julu, za područje ZE-DO kantona, na osnovu analiza Instituta za zdravlje i sigurnost hrane, zdravstveno neispravnih uzoraka namirnica na mikrobiološku analizu je bilo 4,4%, što predstavlja blago poboljšanje stanja mikrobiološke ispravnosti namirnica u odnosu na prošli mjesec; zdravstveno neispravnih uzoraka vode za piće na mikrobiološku analizu iz gradskih vodovoda je bilo 4,4% (Kakanj, Visoko, Vareš, Olovio i Tešanj), što je blago pogoršanje stanja mikrobiološke ispravnosti vode u ovim gradskim vodovodima u odnosu na prošli mjesec; dok je iz ostalih vodnih objekata bilo 75% mikrobiološki neispravnih uzoraka vode za piće, što predstavlja blago pogoršanje stanja mikrobiološkog kvaliteta vode iz lokalnih vodnih objekata, u odnosu na prošli mjesec, sa trendom značajnog variranja mikrobiološke ispravnosti vode iz lokalnih vodnih objekata, u skladu sa stanjem okoliša, vodnih objekata i meteorološkoj situaciji. Pozitivnih briseva iz područja higijene je bilo 1,7%, što je znak poboljšanja sanitacije i higijene usluživanja u objektima.

Neispravnih uzoraka namirnica na standardnu fizičko-hemijsku analizu nije bilo, što predstavlja isto stanje mikrobiološke ispravnosti namirnica u odnosu na prošli mjesec, ali je i dalje prisutan zadovoljavajući trend održavanja standardne zdravstvene ispravnosti namirnica sa ovoga aspekta. Neispravnih uzoraka vode za piće na fizičko-hemijsku analizu je bilo 1,7% (Zavidovići), što predstavlja poboljšanje stanja hemijskog kvaliteta vode u gradskim vodovodima u odnosu na prošli mjesec, dok je neispravnih uzoraka vode za piće na fizičko-hemijsku analizu iz drugih vodnih objekata bilo 19%, što predstavlja blago poboljšanje stanja u odnosu na prošli mjesec, ali i stanje održavanja visokog procenta neispravnih uzoraka i nezadovoljavajućeg hemijskog kvaliteta vode u ovim objektima, sa prisutnim trendom promjenjivog hemijskog kvaliteta vode za piće iz lokalnih vodnih objekata, shodno stepenu zagađenosti okoliša na sливним područjima, sanitarno-tehničkom stanju vodnih objekata, meteorološkim uslovima i nedovoljnoj kontroli kvaliteta vode za piće, sa preporukom za urgentno uvezivanje ovog nadzora u sistem.

U ovom mjesecu su dostavljeni uzorci namirnica na mikrobiološku analizu iz svih općina. J.P.VIK Zenica je dostavio mjeseci izvještaj o broju uzetih uzoraka i rezultatima analiza u internoj kontroli mikrobiološkog i hemijskog kvaliteta vode za piće za juli.

ZRAK: Rezultate mjerjenja zagađenosti zraka SO₂ i lebdećim česticama, za juli mjesec, na području grada Zenice, Institutu je dostavio Metalurški institut «Kemal Kapetanović». Koncentracije su mjerene na tri mjerna mjesta:

Parametar :	µg/m ³	Institut	Crkvice	Tetovo
SO ₂	Prosječna mj. konc.	51	105	104
	Max. mj.koncentracija	259 (16.07.'17.)	363 (23.07.'17.)	570 (22.07.'17.)
LČ	Prosječna mj. konc.	54	...	117
	Max. koncentracija	71 (23.07.'17.)		175 (11.07.'17.)

U julu mjesecu 2017. godine zabilježena je dnevna prosječna koncentracija SO₂ iznad 125 µg/m³ zraka: na mjernom mjestu „Institut“ 1 dan, na mjernom mjestu „Tetovo“ i „Crkvice“ 7 dana (Dozvoljena prekoračenja su 3 dana u godini!). Dnevne koncentracije lebdećih čestica nisu prelazile 250 µg/m³ na mjernom mjestu „Institut“ i „Tetovo“. Nije dozvoljeno da dnevna koncentracija ukupnih lebdećih čestica od 250 µg/m³ bude prekoračena u toku kalendarske godine. U julu 2017. godine zabilježeno je povećanje prosječnih dnevnih koncentracija SO₂, na mjernoj stanicu „Institut“ za 4,1%, na mjernom mjestu „Crkvice“ za 47,9%, a smanjenje na mjernom mjestu „Tetovo“ za 25,2%, u odnosu na juni 2017. godine. Zabilježeno je povećanje maksimalnih dnevnih koncentracija SO₂ na mjernoj stanicu: „Crkvice“ za 31,5%, na mjernom mjestu „Institut“ za 133,3%, i na mjernom mjestu „Tetovo“ za 5% u odnosu na juni 2017 godine. Izmjerene su smanjene vrijednosti prosječnih koncentracija ukupnih lebdećih čestica na mjernoj stanicu: „Institut“ za 5,3% povećane na mjernom mjestu „Tetovo“ za 2,6% u odnosu na juni 2017. godine. Izmjereno je smanjenje maksimalnih vrijednosti lebdećih čestica na mjernoj stanicu „Institut“ za 24,5% i na mjernoj stanicu „Tetovo“ za 40,7%, u odnosu na juni 2017. godine. Uočava se trend povećanja vrijednosti prosječnih dnevnih koncentracija SO₂ na mjernom mjestu „Institut“ i „Crkvice“ a smanjenja na mjernom mjestu „Tetovo“, kao i smanjenja prosječnih vrijednosti ukupnih lebdećih čestica na mjernom mjestu „Institut“ a povećanja na mjernom mjestu „Tetovo“. Uočava se trend povećanja maksimalnih vrijednosti koncentracija SO₂ na mjernim mjestima „Crkvice“, „Institut“ i „Tetovo“, kao i trend smanjenja maksimalnih dnevnih koncentracija lebdećih čestica na mjernim mjestima „Institut“ i „Tetovo“ u odnosu na prošli mjesec.

Obzirom na vremenski period porastom temperaturu zraka, apelujemo da se saniraju i drže pod kontrolom sve rizične ekološke tačke u gradskim, prigradskim i seoskim naseljima, te izdvojenim civilnim i vojnim objektima, naročito da se redovno vrši sanacija, dezinfekcija i dezinskekcija nakupina smeća, opasnog medicinskog otpada, nakupina klaoničkih otpadaka, nekontrolisanih izljeva fekalnih i drugih otpadnih voda, itd. Treba redovno kontrolisati sisteme dezinfekcije vode i nivo rezidualnog hlora na krajnjim tačkama vodovodne mreže i u bazeinima za kupanje, držeći ga na nivou 0,3 do 0,5 mg/L vode.

Zbog realne opasnosti od ozljeda, naročito djece, i prenosa smrtonosnog bijesnila, apelujemo na što hitnije poduzimanje adekvatnih veterinarskih i administrativnih mjera, u cilju higijenski i etički prihvatljivog uklanjanja napuštenih životinja, pasa i mačaka latalica, sa javnih površina, preferirajući otvaranje azila za smještaj i udoljavajuće napuštenih životinja, u duhu humanosti i civilizacijskih dostignuća.

**TABELARNI PRIKAZ REZULTATA ZIVOTNIH NAMIRNICA, VODE ZA PICE I BRISEVA
NA PODRUCJU ZENICKO-DOBROJSKOG KANTONA**

ZA PERIOD OD 01.07. DO 31.07.2017. GOD.

Redni. broj	OPĆINA / GRAD	BAKTERIOLOŠKE ANALIZE						HEMIJSKE ANALIZE						HIGIJENA - BRISEVI														
		NAMIRNICE			VODA IZ GRADSKIH VODOVODA			VODA IZ BAZENA ZA KUPANJE			NAMIRNICE			VODA IZ GRADSKIH VODOVODA			VODA IZ LOKALNIH VODNIH OBJEKATA			VODA IZ BAZENA ZA KUPANJE								
		UKUPNO	NEISPRAVNO	BR.	UKUPNO	NEISPRAVNO	BR.	UKUPNO	NEISPRAVNO	BR.	UKUPNO	NEISPRAVNO	BR.	UKUPNO	NEISPRAVNO	BR.	UKUPNO	NEISPRAVNO	BR.	UKUPNO	NEISPRAVNO	BR.						
1	ZENICA	105	4	3,8	194	0	0	5	5	100	10	0	23	0	0	207	0	0	1	0	5	1	20	99	0	0		
2	KAKANJ	16	2	12,5	5	1	20	14	12	86	2	0	0	0	3	0	0	13	2	15	0	0	0	26	0	0		
3	VISOKO	54	2	3,7	7	1	14	16	9	56	2	0	0	0	0	2	0	0	5	2	40	0	0	0	56	0	0	
4	BREZA	6	0	0,0	5	0	0	1	1	100	5	0	0	0	0	4	0	0	1	0	0	1	100	10	0	0		
5	VARES	3	0	0,0	2	2	100	2	2	100	1	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1	100	0	0	0	1	0	0
6	OLOVO	9	0	0,0	2	1	50	0	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	10	0	0	
7	ZEPCE	10	2	20,0	0	0	5	5	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	18	0	0	
8	ZAVIDOVICI	9	0	0,0	20	0	0	5	5	100	0	0	0	0	0	0	10	4	40	0	0	0	0	0	10	0	0	
9	MAGLAJ	20	1	5,0	4	0	0	57	45	79	0	0	0	0	0	4	0	0	52	9	17	0	0	0	23	0	0	
10	TESANJ	36	1	2,8	28	7	25	18	9	50	0	0	14	0	0	1	0	0	3	1	33	0	0	0	138	7	5,07	
11	USORA	3	0	0,0	2	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0		
12	DOBOL-JUG	3	0	0,0	2	0	0	1	1	100	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0		
	SVEGA ZE-DO KANTON	274	12	4,4	271	12	4,4	125	94	75	24	0	0	38	0	0	237	4	1,7	77	15	19	7	2	28,6	406	7	1,72
	SVEGA OSTALI KANTONI	24	1	4,2	1	0	0	2	2	100	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43	0	0		